

מביצועי קופות הגמל:

חסכונות הציבור גדלו גם בחודש ינואר והרוויחו 0.5% עד 1.5%

בסיכום שנת 2009 ניצבת קופת "גפן" של "כלל ביטוח" במקום הראשון עם תשואה מצטברת של 33.66% ואחריה קופת "תמר" של "כלל ביטוח" עם תשואה של 31.75%

"דש גמל" השיגה רווח של 1.22%, "הראל עצמה" 1.03%, "הראל תעוז" 0.83% ו"תמר" של "כלל ביטוח" 0.73%. בסיכום שנת 2009 בנוגע לביצועי קופות הגמל הגדולות, ניצבת קופת "גפן" של "כלל ביטוח" במקום הראשון עם תשואה מצטברת של 33.66% ואחריה קופת "תמר" של "כלל ביטוח" עם תשואה של 31.75%. בקרב הקופות הקטנות, ניצבות, כאמור, קופות "אנליסט" במקום האשון.

כללי", המנהלת כ-6 מיליארד ₪, שרשמה עלייה של 1.24% בינואר. גם קופות גמל קטנות יותר, אלה של בית ההשקעות "אנליסט", הציגו עליות מרשימות, כאשר "אנליסט כללי" הרוויחה בחודש ינואר 2.91% והשיגה כ-48.5% ב-12 החודשים האחרונים, ו"אנליסט כללי ב", שהשיגה בחודש ינואר 4.7% ורווח של למעלה מ-69% ב-12 החודשים האחרונים. עוד מנתוני חודש ינואר 2010 בקופות הגמל:

קופות הגמל פתחו גם את שנת 2010 במגמה חיובית. מגמה זו ממשיכה, למעשה, את המגמה בשנה החולפת, במהלך רשמו הקופות והקרנות תשואות שיא. לאחר שרשמו רווח של כ-30% ב-2009, רשמו בחודש ינואר 2010 קופות הגמל וקרנות ההשתלמות הגדולות, שבהן נמצאים רוב חסכונות הציבור, עליות בשיעור של 0.5% עד 1.5%. מי שהובילה את העליות מבין קופות הגמל הגדולות היא "פסגות גמל

"הראל" משיקה שירות חדש וייחודי עבור סוכניה:

שירות "כוכבית סוכן" (9254) המרכז את כל המידע המקצועי תחת קורת גג אחת

את השירות המקצועי בפרק הזמן הקצר ביותר. שירות "כוכבית סוכן" מצטרף לשירות הניתן לסוכני 'הראל' באמצעות ממשק אינטרנטי ייחודי ונוח לשימוש, "מכלול", שולחן העבודה לסוכני "הראל". באמצעות שירות "מכלול" יכולים הסוכנים לקבל מידע בנוגע לתיקים הביטוחי, מידע שיווקי, גישה לטפסים שימושיים, מידע בנוגע למוצרי 'הראל', לחקיקה, לתקנות ועוד.

אחד ממוקדי השירות בהראל והעברה למערכת הממוחשבת לבדיקת הגעת מסמכים. **ליאור דר**, מנהל אגף השיווק ב"הראל", מסר כי "כוכבית סוכן" מהווה נידבך נוסף בפעילות 'הראל' למען שיפור השירות לסוכניה. אנו רואים חשיבות רבה בהענקת מידע אנושי בממשק ישיר, אישי ומהיר לסוכנים במגוון רחב של תחומים, ומאמינים כי שירות 'כוכבית סוכן' יסייע ל"הראל" ולסוכניה להעניק ללקוחותינו

חברת "הראל" משיקה שירות חדש לסוכניה - "כוכבית סוכן" (9254), המעניק מענה מקצועי אישי וישיר בכל התחומים תחת קורת גג אחת. המספר הייעודי של שירות "כוכבית סוכן", מעניק לסוכני "הראל" מענה אנושי, יעיל ומהיר על ידי נציגי מולטי, שהם נציגים מקצועיים במגוון רב של תחומים בביטוח ובחיסכון ארוך טווח. כמו כן, המספר הייעודי מאפשר העברה מהירה לכל

הודעה חשובה לסוכני "הפניקס"

יוצגו בפניו הנתונים, יתקבל אישורו לנתונים אלה ותסוכם פריסת תשלומי החזר. אורן הוסיף כי הוא מקבל את עמדת הלשכה לפיה מהלך חיוב הסוכנים יהיה בשיתוף פעולה מלא עם כל סוכן, תוך פעילות ומעורבות אישית שלו בבדיקת הנושא.

בהמשך המכתב מצוין כי בגין כך תחייב "הפניקס" כל סוכן בחודש אפריל בכרטיס עמלותיו בסכום אותן עמלות ששולמו ביתר. לבקשת הלשכה, הודיע **אורן אל-און** CLU, מנהל חטיבת הלקוחות ומשנה למנכ"ל "הפניקס", כי החיוב יתבצע רק לאחר בירור יסודי עם כל סוכן, במהלכו

בימים האחרונים נשלח מכתב מטעם חברת "הפניקס" לסוכניה, בנושא: "בדיקת עמלות מסלול בתקופה 2004-2009". לפי המכתב עולה כי בבדיקת פנימית שנערכה לאחרונה בחברה בנושא עמלות הסוכנים נמצא כי בין השנים הללו שולמו להם עמלות ביתר.

ועדת העבודה והרווחה דנה בגובה דמי הניהול בקופות הגמל וקרנות הפנסיה

והפנו, בהקשר זה, אצבע מאשימה כלפי הרגולציה: "ב-5 השנים האחרונות ומאז רפורמת ועדת בכר, יצאו מאגף שוק ההון באוצר 176 חוזרים ותקנות. התרענו מכבר על עודף ההנחיות וההוראות, ועל כך שהדבר עלול לגרום לעליית דמי הניהול. החברות המנהלות חויבו ביותר משאבים וחלק מעלויות הרגולציה הועמסו גם על החוסכים באמצעות דמי ניהול". בן אור הגיב לדברים ואמר בדיון כי "דמי הניהול על קרנות הפנסיה ירדו משמעותית בתקופה האחרונה. שיעור דמי הניהול מהחיסכון עומד בישראל על 16%, ובהשוואה למדינות מערביות ישראל במקום טוב. יחד עם זאת, מטריד אותנו שהעמלות על דמי הניהול שבקופות הגמל עלו".

צריכה להביא לשווי משקל ומדובר בתהליך שימשך על פני זמן. יכול להיות שהקצב אינו מניח את הדעת, אבל אסור להתערב במספרים וליצור ריכוזיות יתר". נציג איגוד קופות הגמל אמר בדיון ש"דמי הניהול הנגבים כיום הוגנים והולמים את הדרישות הרגולטוריות והמקצועיות הנדרשות מהחברות הפועלות בתחום". באיגוד הדגישו כי מי שאינו מעוניין לשלם כיום דמי ניהול ומבקש לקבל לידיו יכולת מיקוח, יכול להפנות את חסכוניותו הפנסיוניים לאפיק קופות הגמל האישיות (IRA). מהאיגוד הוסיפו כי למרות שהחוק מתיר דמי ניהול מקסימאליים של 2% לשנה בקופות גמל, הממוצע הענפי נמוך באופן משמעותי מהרף המקסימאלי

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת קיימה השבוע דיון בנושא דמי הניהול בקופות הגמל וקרנות הפנסיה. בדיון השתתפו יו"ר הוועדה ח"כ חיים כץ, חברי הכנסת שלי יחימוביץ וחיים אורון, המשנה לממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון יואב בן-אור, משנה למנכ"ל "כלל ביטוח" והתאחדות חברות הביטוח רמי דיין, ומזכיר איגוד קופות הגמל בלשכת המסחר עו"ד רונן סלומון. בדיון תקף יו"ר הוועדה, ח"כ כץ, את פקידי משרד האוצר ואמר כי הם אינם מבינים את שוק הפנסיה. הוא קרא לרגולטור להתערב ולפעול ביוזמתו להורדה של דמי הניהול. בנגד טען דיין כי "הרגולציה צריכה להיזהר מלקבוע רף תקרה נמוך שהגופים לא יוכלו לעמוד בו. התחרותיות

בעקבות חוזר פיצוי עמיתים שהעברת כספים התעכבה:

איגוד קופות הגמל יוצא נגד משרד האוצר

הקופות. "יישום הנחיות האוצר ככתבה וכלשונה כרוך בעלויות מטורפות", אומר עו"ד רונן סלומון, מזכיר איגוד קופות הגמל בלשכת המסחר. עו"ד סלומון מסביר כי "כל אחד ממנהלי קופות הפנסיה והביטוח צריך להושיב פקידי מיוחדים כדי שיאתרו את כל טופסי ההעברה, ולקבוע אצל מי היו עיכובים המחייבים בתשלום פיצוי". איגוד קופות הגמל התבקש להגיש את תגובותיו להנחיות החדשות (שהוגשו בשבוע שעבר בטיטה שניה), עד ל-9 במרץ. מיד לאחר מכן תשוב ותתקיים בין הצדדים פגישה נוספת. סלומון הוסיף כי "אנחנו לא ממהרים לעתור לבג"ץ, אלא מנסים ליישב את המחלוקת תוך כדי הידברות עם האוצר. עם זאת אנחנו בוחנים את כל האפשרויות - ובכלל זה את האפשרויות המשפטיות". ממשרד אוצר נמסר כי ההנחיות החדשות נמצאות עדיין בשלבי גיבוש, והן ייושמו בתום המגעים שיתבצעו מול גופי ניהול הכספים.

על מנת שיישמו באופן רטרואקטיבי (במקרה שלפנינו 3 שנים לאחור, מתחילת 2007). ושנית, סוגיה הנוגעת לנוסחת הפיצוי: האם יש צורך בפיצוי עמיתי קופות הגמל והגופים האחרים - למרות שהעיכוב בביצוע בקשותיהם הגדיל בסופו של דבר את רווחיהם? סוגיה זו רלוונטית עבור לקוחות שהקן שאליהם ביקשו להעביר את כספם הרוויחה בתקופת העיכוב פחות - או שהפסידה יותר - מאשר הקרן שבה נותר כספם בשל עיכוב הביצוע. שכן ההנחיות החדשות מחייבות את גופי ניהול הכספים לפצות את העמיתים גם במקרים שהשהיית הכסף בקופה השיאה להם רווח ולא הפסד. באיגוד קופות הגמל סבורים כי הנחיות האוצר הן בעייתיות בעיקר מבחינת העלויות הכרוכות באיתור הלקוחות שנתנו בעבר הוראות העברה. בתחילת 2007 נהלו עדיין חלק מקופות הגמל באמצעות המערכת הבנקאית, ולכן לא ניתן מעשית לאתר את טופסי ההעברה של עמיתי

בעקבות הנחיות משרד האוצר לפצות עמיתים שהעברת כספם התעכבה, טוענים באיגוד קופות הגמל כי יישום ההנחיות יגרור הוצאות כספיות שהקופות לא תוכלנה לעמוד בהן. כזכור פרסם לאחרונה הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, פרופ' עודד שריג, טיוטת חוזר בעניין פיצוי עמיתים שבקשותיהם למשיכת כספים או להעברתם בין הקופות או המסלולים השונים התבצעו באיחור. טיוטה זו הינה המשך להנחיות שהוציא מכבר הממונה הקודם, ידין ענתבי. הממונה מבהיר בכתובים את אופן הפיצויים להם זכאי העמית בשל כשלים אלו, אחריות הקופות ולוחות הזמנים לתשלום, תוך הארכת מועד השבת הכספים לעמיתים ל-90 יום, וזאת בנוגע לבקשות עמיתים שהתקבלו החל מינואר 2007. מנגד מגייסות קופות הגמל מגייסות חוות דעת משפטית נגד הנחיות משרד האוצר. חוות הדעת תתמקד בשתי סוגיות עיקריות: ראשית, האם האוצר רשאי להנחית הנחיות על גופי שוק ההון,

סוכן הביטוח שלי נאמן רק לי

פנו רק לסוכן ביטוח חבר לשכת סוכני ביטוח

לשכת סוכני ביטוח בישראל

ניהול מערך ההגנות נגד קטסטרופות למשפחה

מאת: יובל ארנון, חבר הועדה לביטוח פנסיוני

כפי שעושה עם ספקים אחרים שלו, הרי ניציר מצד אחד ערך מוסף גדול עבורנו אשר יבוא לידי ביטוי בשימור תיק גבוה, ומצד שני הלקוח ומשפחתו אכן יהיו מכוסים בכל נקודת זמן בהתאם לצרכים שלהם, ולא יחזיקו בפוליסה היסטורית שאינה מתאימה למציאות של ימינו.

לשמר לקוח זו עבודה קשה, אך משתלמת, יותר פשוט להשקיע בלקוח קיים מאשר לרכוש לקוח חדש, גם יותר זול בסופו של יום, סוכנים רבים רצים כל הזמן ללקוחות חדשים, אך משאירים מאחור לקוחות בלתי מרוצים, כך שבמאזן הכללי מפסידים מכך.

עצתי לשנת 2010, שימו דגש השנה יותר מתמיד על בניית פעילות מושכלת בתחום פגישות שרות עם לקוחות קיימים, יש פה גם פרנסה רבה, גם שליחות וגם ניהול נכון של מערך הקטסטרופות של לקוחות המשדר. **חומר למחשבה.**

מסתבר כי בפגישות שרות שנעשית בצורה מובנה, עם הכנה נכונה, בדיקה מקדמית מהם הכיסיים של הלקוח ומשפחתו והכנת אלטרנטיבות שונות, הרי בפגישות מסוג זה ניתן אכן לשדרג בצורה מקצועית את הכיסיים נגד קטסטרופות ולא להשאיר לקוחות חשופים בצריח ביום פקודה.

כל עוד ממוצע סכום הביטוח לפי דוחות חברות הביטוח הוא כ-250000 ₪ וזה במקרה ריסק בלבד, ברור לכולנו שעבודה רבה עוד לפנינו, וככל שמעמיקים ונכנסים לרבדים כגון מחלות קשות/אובדי כושר ועוד עולים וצפים חוסרים גדולים.

כל לקוח זקוק לפגישת תחזוקה, להבדיל ממגלי תיקים שחייבים לפי תקנות הרגולטור להיות בקשר עם כל לקוח כל תקופה נקובה ולבדוק שינוי צרכים וכו', הרי בנושא תחזוקת לקוח אין תקנות או חוקים, זה בידינו בלבד. ככל שנגריל את הלקוח להיפגש איתנו פגישה תקופתית

בימים טרופים אלו, כאשר חלק גדול מהסוכנים עדיין לא מתמודד בהצלחה עם מסמך ההנמקה, זהו זמן מצוין לחזור ליסודות, לאותם רכיבים אשר מביאים לידי ביטוי את עבודת הסוכן האמיתית, אותה עבודה אשר מאפשרת ללקוח ולמשפחתו להמשיך ולחיות בכבוד בעת קטסטרופה.

מעבר לנושא הרווחיות במכירת ביטוחי פרט מול שאר האלטרנטיבות שזה בפני עצמו נקודה חשובה ביותר לכל מי שמנהל עסק שמטרתו להרוויח וכמה שיותר, מעבר לכך זו הזדמנות מצוינת לבצע שדרוג בטוחי לרוב הלקוחות בתיק ובצורה מסודרת ומקצועית. חלק מהסוכנים רואים עצמם פטורים ממהלך זה כי מסתמכים ולא בצדק על מבצעי דיוור ישיר של חברות הביטוח ללקוחות במטרה להגדיל כיסיים, יחס ההצלחה הוא נמוך, אך מטעה, כי נוצר רושם שהלקוחות כבר מכוסים ואין טעם לפנות.

מחפשים מתנה מושלמת לעובדים?

לאומי קארד מזמינה את חברי לשכת סוכני ביטוח בישראל להנות מכרטיסי מתנה נטענים, לחגיגה של בילוי וקניות ברשתות מובילות, מסעדות, צימרים ואטרקציות.

השי המושלם לעובדים:

- העובדים שלכם בוחרים את המתנה שהם רוצים
- מאפשר לעובדים תשלום מדויק ללא טירחת עודף וזיכויים
- השי המשתלם ביותר לארגון:
- כרטיס מוצע לך בהנחה אטרקטיבית של 17.5% ברכישה מרוכזת
- מתאים לחלוקה בחגים ולאורך כל השנה (כימי הולדת וכתמריץ לעובדים)
- חדשני, מרשים וחגיגי

לפרטים ולהזמנות חייגו עכשיו: 03-6177701

יש למסור קוד מבצע 1980

להזמנות לאחר תקופת החג: כרמית אריאלי 054-5215551

*מינימום רכישה 2,000 ₪ *תנאי השימוש ב-gift card בהתאם לתנאים ולמגבלות המופיעים על גבי הכרטיס ובעלון הנלווה לו *ככפוף לתנאי חברת לאומי קארד *מקסימום טעינה בכרטיס 1,000 ש"ח.

הלשכה אינה מביעה כל עמדה ואין היא אחראית, במישרין ו/או בעקיפין, לגבי המידע והחומר המתפרסם בעיתון ביטוח ופינוסים מטעם הלשכה בכל הנוגע למוצרים/שירותים המוצעים ע"י ספקים/גופים כלשהם. הלשכה אינה צד להתקשרות בין חבר הלשכה או מי מטעמו או מזמין כלשהו לבין מציע המוצר או השירות. אין לצלם להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גליין זה או חלקים ממנו ללא היתר בכתב ומראש מהמו"ל.

הסכם התקשרות לקורס הכשרה נאמן משפחה בחברת תות

לאור אי הבהירות באשר לתנאי ההתקשרות לקורס הכשרה ואימון לנאמן משפחה ולאור פניות רבות של חברים להלן ההנחיות בהם יש לנהוג.

יש להגיע להסכם רק עם חברת תות תקשורת ותוצאות בע"מ. יש להקפיד כי לא תהיה כל התחייבות או חוזה התקשרות על פעילות כלשהיא בתום הלימודים לא יהיה כל קשר או כל התחייבות עם חברת ריסט יש להקפיד כי חברת תות תתחייב לשמור על מאגרי המידע והנתונים האישיים שלכם כך שלא יועברו לכל גוף מסחרי או לחברת הביטוח.

סוכנויות הביטוח "איתנית" ו"אלעד" מתמזגות לסוכנות אחת

שתי סוכנויות ביטוח מהגדולות ומהוותיקות בירושלים, "איתנית", שבבעלות **יונתן איתן**, ו"אלעד", שבבעלות **מרדכי מונין**, החליטו להתמזג לכדי סוכנות אחת. בתוך כך יוכפפו כל פעילויות הביטוח של הסוכנויות תחת קורת גג אחת, כאשר השתיים ייהנו מתיקי ביטוח גדולים יותר במגוון תחומי הפעילות. תהליך המיזוג נועד, לדברי גורמים בסוכנויות, לתת מענה טוב יותר לאתגרי השעה בענף הביטוח ולהרחיב את מרחבי הפעילות של הסוכנים, תוך שמירה על סטנדרטים גבוהים ביותר של שירות ללקוחות. יצוין כי לפחות בשלב הקרוב לא יכלול תהליך המיזוג שינויים פרסונאליים. את התהליך מטעם הסוכנויות ליווה עו"ד ג'ון גבע.

אמנון הירשפלד משיק ספר אימון אישי חדש ומהפכני "לרקוד עם הפחד"

בהוצאת "אופיר - בית הוצאה לאור המוביל בישראל ליוצרים בראשית דרכם"

"לרקוד עם הפחד" הינו, ספרו השני של אמנון הירשפלד. ספרו הראשון "מתנה לחיים" משמש כ"תנ"ך" לסוכני הביטוח בארץ. הספר "מתנה לחיים" עוסק בשני תחומים עיקריים, גישה נכונה למקצוע ומיומנויות שיווק מכירה.

"הספר יוצא מגדר הרגיל! נעשתה עבודה מעולה. מלמד, חכם ואמיתי. אמנון, מורה חשוב לי אתה בחיי... אלון גל.

"אופיר ביכורים" מתמחה בקידום יוצרי מקור בראשית דרכם. ניתן להשיג את "לרקוד עם הפחד" בסטימצקי, צומת ספרים ובחנויות הספרים המובילות. מחיר מומלץ לצרכן 88 ₪.

נקודות שבר ומחשבות שליליות. בספרו מתייחס אמנון הירשפלד לגישתו המהפכנית של ד"ר רוס האריס, למחשבות השליליות, גישה המפחיתה במידה רבה את השפעותיהן של המחשבות השליליות על אנשים. גישה, אותה יישם הירשפלד בהצלחה רבה עם חניכיו.

אמנון הירשפלד עוסק באימון אנשים לחיים מאז שסיים את לימודיו באוניברסיטה והחל את דרכו כמורה. משנת 1976 שימש כמאמן אנשי ביטוח בסוכנות "שחם", מקבוצת מגדל. בתקופה זו, חניך ואימן אלפי אנשים. חניכיו למדו להאמין בעצמם, לראות בכל משבר הזדמנות, לא לפחד מאתגרים גדולים, אך עם זאת - להיות שבעי רצון מהקיים בהווה.

לראשונה בישראל, ספר העוסק באימון אישי בפורמט אלבום צבעוני, המלווה באיורים, הממחישים את התובנות שבספר. "לרקוד עם הפחד", ספר השראה מיוחד במינו, המיועד לכל אדם, בכל גיל.

"לרקוד עם הפחד" מביא אמנון הירשפלד את הכלים והתובנות בהם הוא משתמש מאז 1965. כלים אשר עזרו לו בתהליך האימון, לגרום לאנשים להתיידד עם פחדים, להתגבר עליהם, להגיע להישגים גדולים ולהגשים חלומות.

הספר נוגע בכל תופעת החיים המעכבות צמיחה וגדילה כגון, פחד מכישלון, פחד מאתגרים גדולים, פחד מהעתיד, פחד מהלא נודע ופחד מביקורת. כמו כן עוסק הספר בהתמודדות עם תסכול, אכזבה,

לקבלת "לרקוד עם הפחד" או פרטים נוספים: אורנית מועלם-קידר, 03-5562677

פעילות בסניפים ובמחוזות

מפגש מיוחד במינו נערך ביום ג' 2.3.10 לסוכנים אשר בד"כ אינם משתתפים בפעילויות הנערכות במחוז

ומצד שני שמע יו"ר המחוז על השאיפות והרצונות של הסוכנים.

"טעמנו את הטעם של הלשכה וזה עושה חשק להשתתף בעתיד" סכם אחד הסוכנים.

תוך כדי חידוד ודוגמאות על השוני במקרים מוכרים משני הצדדים.

לסיום, נערך בינינו לבין עצמנו עם יו"ר המחוז אריה אברמוביץ בו עודכנו הסוכנים על פעילויות הלשכה ופעולותיה,

כ-30 סוכנים הגיעו למפגש ב"אתנתא" בקרית ביאליק. האזינו להרצאתו של עו"ד אורינג יצחק מומחה בתחום ביטוח לאומי בנושא אירועים תאונתיים - הגדרות ביטוח לאומי לעומת פוליסות הביטוח השונות,

לשכת סוכני ביטוח בישראל

לקדוש משה חבר לשכה ובני המשפחה משתתפים בצערכם במות האחות פיבי נזרי ז"ל

שלא תדעו עוד צער

המכללה של סוכני הביטוח ולמען ענף הביטוח

המכללה לפינוסים וביטוח
על שם שלמה רחמיני ז"ל

נמשכת ההרשמה

להשתלמויות ולקורסי הכשרה לקבלת רשיון סוכן ביטוח פנסיוני, סוכן ביטוח כללי וסוכן ביטוח ימי בהתאם למתכונת החדשה של ההכשרה

לקבלת מידע נוסף והרשמה: טל. 03-6395820, פקס: 03-6395811
machon@insurance.org.il

בעין משפטית

מאת: עו"ד ג'ון גבע היועץ המשפטי ללשכה

תאונה שנגרמה תוך גניבה של הרכב לא תחסה בצל חוק הפיצויים

משנית למטרת ההימלטות. לפיכך נפסק, שהתמלא היסוד הראשון להוכחת החזקה הממעתת - כי התאונה נגרמה כתוצאה ממעשה מכוון, שתכליתו גרימת נזק לגוף או לרכוש. כעת פנה בית המשפט לדון ביסוד השני של החזקה הממעתת - האם הנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעת המעשה על השימוש ברכב. בנסיבות התאונה, נתלתה רבקה על גבי מכסה המנוע של הרכב, למשך מספר מטרים בהם נהג הגנב. לדברי בית המשפט, יש לראות בכך משום "מעשה רצוני" של הגנב, אשר גרם במישרין לתאונה. משכך, נפסק, כי גם היסוד השני של חזקה התקיים במקרה דנן, תוך כדי שצוין שממילא אין משמעות, בהתאם לפסק הדין בעניין "בלבן", לכך שהגנב התכוון למעשה לגנוב את הרכב ולא דווקא להסב נזקים לרבקה, או לכך שהנסיעה ברכב, בעת ההימלטות, הייתה טפלה למעשה הגניבה.

תוצאות פסק הדין

אשר על כן התביעה נדחתה, ונפסק שהמקרה נכנס לחזקה הממעתת, ומשכך לא מדובר ב"תאונת דרכים" לפי חוק הפיצויים.

מה ניתן ללמוד מפסק הדין?

בסופו של יום, רבקה, קורבן מקרי חף מכל פשע, נותרה ללא פיצויים. גם נפלה קורבן לגנבים וקעת גם שוללים ממנה פיצויים על לא עוול בכפה. התוצאה מקוממת. אין ספק שהכנסת, כאשר הכניסה את החרוג לחוק, לא התכוונה לשלול פיצויים מקורבן שכזה, אלא מקורבנות פשיעה (שמטען נפץ הוצמד למכוניתם לדוגמא).

השופט היה כבול ע"י הלכת "בלבן" בעליון (השופט ריבלין). נראה לדעתנו שההלכה הפוגעת בנהגים תמימים, הינה בניגוד לרוח חוק הפיצויים, כוונת החרוג וכוונת המחוקק. על סוכן הביטוח להיות ער למצב עניינים שכזה שבו לא ניתן לקבל פיצוי כתוצאה מפגיעת רכב, הן מחברת הביטוח והן מקרנית.

הזכאים לפיצויים מ"קרנית", על פי סעיף 12(א) לחוק הפיצויים. "קרנית" טענה לחלופין, כי רבקה למעשה עשתה בעת התאונה שימוש מסוג "טיפול/תיקון דרך" ברכבה, כמשמעות החזקה המרבה שבהגדרת "שימוש ברכב מנועי" בסעיף 1 לחוק הפיצויים, ומשכך הרי היא זכאית לפיצויים ממבטחה בביטוח חובה - "המגן". נטען, כי הטיפול או התיקון דרך שעשתה רבקה, בעת שבחנה האם קיים תקר באחד הגלגלים, לא נפסק בעת שהגנב נכנס אל הרכב וכאשר רבקה ניסתה למנוע את הגניבה.

מאידך טענה "המגן", כי השימוש ברכב נעשה על ידי הגנב, ולא על ידי רבקה, ואף הצטרפה לטענה של "קרנית", כי מדובר באירוע הנופל בגדר החזקה הממעתת.

הדין המשפטי

בית המשפט הבהיר את הרציונאל שמאחורי החזקה הממעתת - הרחקה של מקרים שאינם תולדה של סיכון תעבורתי, מתחולתו של חוק הפיצויים. בעניין זה הפנה בית המשפט לפסק הדין ברע"א 855/04 דולב

חברה לביטוח בע"מ נ' אל אסד.

לדברי בית המשפט, הוכחת החזקה הממעתת כפופה, בין היתר, ל"רצון של ממש בתוצאה של פגיעה בגופו או ברכושו של האדם", כך שמודעות לאפשרות קרובה לוודאי שייגרם נזק לגוף או לרכוש על ידי המעשה, אינה מספיקה. יחד עם זאת, הדגיש בית המשפט שמדובר בהוכחת כוונה ברמה ראייתית לפי עקרונות המשפט האזרחי, לפי מאזן ההסתברויות, ולא נדרשת הוכחה מעבר לכל ספק כפי שנדרש במשפט הפלילי. בית המשפט הפנה לפסק הדין ברע"א 2976/00 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' לידאווי.

לעניין החלת החזקה הממעתת קבע בית המשפט, כי על סמך פסק הדין ברע"א 1117/09 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' יעקב בלבן (להלן: "עניין בלבן"), אין משמעות לשאלה האם הפגיעה המכוונת נועדה למטרה אחרת, כגון הימלטות עם הרכב, אף כאשר הפגיעה המכוונת הייתה

בבית משפט השלום בירושלים נדונה תביעתה של רבקה אליצור, שיוצגה על ידי עו"ד אהרן בארי (להלן: "רבקה"), כנגד קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, שיוצגה על ידי עו"ד חיים מנדלבלאום (להלן: "קרנית") והמגן חברה לביטוח בע"מ (להלן: "המגן"). פסק הדין ניתן בנובמבר 2009, מפי השופט דב פולק, ודן בתביעה לפיצויים לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן: "חוק הפיצויים").

רקע

התביעה הוגשה בגין תאונת דרכים שאירעה בנסיבות יוצאות דופן. רבקה נהגה ברכבה, אשר בוטח בביטוח חובה ב"המגן" (להלן: "הרכב"), ובשל חשש לנקר באחד הצמיגים (לאחר שנהג אחר סימן לה בזמן הנסיעה) עצרה את הרכב בצד הדרך. בו בזמן, סימן לרבקה אדם אחר, שעמד ליד רכב אחר, כי יש בעיה בחזית רכבה, ומשניגשה לחלקו הקדמי של הרכב, לביור העניין, נכנס אותו אדם אל הרכב, ונסע משם עם הרכב הגנוב, תוך שרבקה הופלה על מכסה המנוע ונפגעה (להלן: "הגנב", "הגניבה" ו"התאונה").

טענות הצדדים

לטענת "קרנית", מדובר בחזקה הממעתת בדבר "מעשה מכוון", בהתאם להוראות סעיף 1 לחוק הפיצויים, לפיה "מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגופו או לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו של המעשה על השימוש ברכב המנועי" (להלן: "החזקה הממעתת"), לא יכלל כ"תאונת דרכים" לצורך הזכאות לפיצויים לפי החוק.

בהקשר לטענה זו השיבה רבקה, כי המטרה של הגנב לא הייתה לגרום לה לפגיעה, אלא לגנוב את הרכב בלבד. קרי, הפגיעה של רבקה הינה בבחינת אמצעי להשגת המטרה.

בנוסף טענה רבקה, כי משמדובר בתאונה שנגרמה על ידי נוהג שזהותו אינה ידועה, ובהיותה הולכת רגל, הרי היא נכללת בגדר